

DATUM
2021-08-19
ERT DATUM
2021-05-18

DIARIENR
2021/114-4
ER BETECKNING
U2021/02670

Regeringskansliet
Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Nationell plan för trygghet och studiero (Ds 2021:13)

Statskontoret redovisar i detta remissvar synpunkter på utredningen om en nationell plan för trygghet och studiero (Ds 2021:13). Vi kommenterar framför allt förslag som rör klagomålshanteringen i skolan med hänvisning till vår tidigare rapport.¹

Sammanfattning av Statskontorets synpunkter

Statskontoret bedömer att utredningens förslag kopplade till klagomålshanteringen sammantaget bidrar till ett mer ändamålsenligt system. Huvudmännen kan utreda klagomål och hantera brister snabbare och på ett mer flexibelt sätt än Skolinspektionen. Det är till nytta för berörda barn och elever. Det ger även upphov till mindre dokumentation för lärare och rektorer, vilket är till nytta för andra barn och elever. Lärare och rektor får mer tid över för undervisningen eller för att utveckla verksamheten. Ett sådant system bör bidra till att såväl statens som enskilda huvudmäns resurser används mer effektivt.

Statskontoret tillstyrker utredningens förslag att:

- i skollagen tydliggöra att en huvudman ska ta emot och utreda klagomål och ha skriftliga rutiner för detta
- införa krav på att huvudmannen aktivt ska verka för att rutinerna för klagomålshandling är kända bland elever, vårdnadshavare och personal
- införa krav på att huvudmannen skyndsamt ska göra den utredning som behövs och återkoppla till den som framfört klagomålet
- Statens skolinspektion endast får utreda klagomål mot en utbildning inom skolväsendet om huvudmannen har fått möjlighet att hantera klagomålet och vidta nödvändiga åtgärder, eller om det finns särskilda skäl

¹ Statskontoret (2020), Klagomålshandling i skolan – Förslag till ett mer ändamålsenligt system, 2020:21.

- att Statens skolverk får i uppdrag att ta fram informationsmaterial som skolor kan använda i sin kommunikation med vårdnadshavare.

En bättre hantering av klagomål

En fungerande klagomålshantering har betydelse för det långsiktiga arbetet med trygghet och studiero. Utredningen konstaterar att dagens system för att hantera klagomål har flera brister. I högre utsträckning bör klagomål utredas av huvudmannen innan en statlig myndighet kopplas in. Statskontoret delar den uppfattningen. Statskontoret vill påminna om det förslag om uppföljning av klagomålshanteringen som vi presenterade i vår rapport.²

Det är viktigt att säkerställa att de föreslagna förändringarna får avsedd effekt. En förändring ska inte innebära att elever och vårdnadshavare får sämre möjligheter att få brister i utbildning eller skolmiljö uppmärksammade och åtgärdade. Statskontoret anser därför att Skolinspektionen, eller annan lämplig myndighet, bör få i uppdrag att följa upp hur huvudmännen förbättrar sin klagomålshantering. En uppföljning är även viktig så att regeringen kan bedöma behovet av ytterligare åtgärder.

Generaldirektör Annelie Roswall Ljunggren har beslutat i detta ärende. Utredningschef Gabriel Brandström, utredare Jana Fromm, föredragande, var närvarande vid den slutliga handläggningen.

Annelie Roswall Ljunggren

Jana Fromm

² För mer utvecklade resonemang, se Statskontoret (2020), Klagomålshanteringen i skolan – Förslag till ett mer ändamålsenligt system, 2020:21.